

RAPORT

z prowadzonej akcji przeciwpowodziowej w maju i czerwcu 2010 r.

Raport z prowadzonej akcji przeciwpowodziowej w maju i czerwcu 2010 r.*

W związku z intensywnymi opadami deszczu na terenie całej południowej Polski i realnym zagrożeniem powodziowym w dniu 17 maja 2010 r. w godzinach rannych zostało wysłane do Urzędów Gmin pismo z zaleceniem monitorowania zachowania się wód w rzekach i podejmowanie zdecydowanych działań ratowniczych na wypadek wystąpienia miejscowego zagrożenia.

W tym samym dniu o godz. 11⁰⁰ zostało zwołane posiedzenie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, na którym podjęto decyzję o wprowadzeniu od godz. 15⁰⁰ na terenie 6 gmin „nadwiślańskich” i na terenie gminy Klimontów stanu pogotowia przeciwpowodziowego wraz z wprowadzeniem całodobowych dyżurów zarówno PCZK¹ w Świętokrzyskim Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych Rejonowy Oddział w Sandomierzu jak i w Urzędach Gmin.

W związku ze zbliżaniem się poziomu wód rzeki Wisły do stanów alarmowych oraz niekorzystną prognozą w tym zakresie, na terenie powiatu sandomierskiego w dniu 18 maja od godz. 11⁰⁰ wprowadzono stan alarmu powodziowego.

Znaczny przybór wody i bardzo niekorzystne prognozy meteorologiczne sprawiły, że 18 maja o godz. 22⁴⁵ zostało zwołane posiedzenie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, w którym uczestniczył m.in. Burmistrz i Wiceburmistrz Miasta Sandomierza. W trakcie posiedzenia omówiono aktualną sytuację powodziową na terenie Sandomierza, która w związku z gwałtownym przybojem wody stawała się coraz trudniejsza, dlatego też stwierdzono, iż w tej sytuacji istnieje pilna potrzeba ogłoszenia i rozpoczęcia przez władze miasta natychmiastowej ewakuacji prawobrzeżnej części Sandomierza.

W tym samym czasie w wyniku bardzo trudnej sytuacji na prawym wale rzeki Koprzywianki (przelewanie się wody na odcinku około 50 metrów przy moście na Koprzywiance w miejscowości Andruszkowice), 19 maja około godziny 4¹⁵ Wójt Gminy Samborzec ogłosił ewakuację ludności z miejscowości położonych w widłach Wisły i Koprzywianki.

W dniu 19 maja około godziny 5⁰⁹ nad ranem stan wody rz. Wisły w Sandomierzu wyniósł 868 cm i woda przelała się przez prawy wał w Sandomierzu w dzielnicy Koćmierzów powodując rozebranie wału od strony napowietrznej. W wyniku przerwania się wału zalana została prawobrzeżna część Sandomierza oraz miejscowości znajdujące się w województwie podkarpackim.

Do działań prowadzonych na terenie powiatu sandomierskiego zostały ściągnięte siły ratownicze z całego kraju. W momencie kulminacyjnym prowadzonych działań pracowało 463 strażaków, 195 żołnierzy oraz wiele osób cywilnych.

Na posiedzeniu PZZK² w dniu 20 maja uzgodniono, że za zakwaterowanie i wyżywienie osób poszkodowanych z terenu miasta Sandomierza odpowiada Burmistrz Miasta, natomiast Starosta za zakwaterowanie, wyżywienie służb ratowniczych biorących udział w akcji powodziowej.

1 Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego

2 Powiatowe Zespół Zarządzania Kryzysowego

Natomiast za zakwaterowanie i wyżywienie żołnierzy odpowiedzialna była jednostka wojskowa w Sandomierzu. Starosta podjął decyzję, że osoby z terenów zalanych, które wymagały leczenia szpitalnego po wyjściu ze szpitala kierowane były do DPS³, a nie do tymczasowych miejsc zakwaterowania UM Sandomierz.

Szczególna obrona wałów w czasie trwania pierwszej fali powodziowej prowadzona była na terenie Huty w Sandomierzu, w Otoce gm. Łoniów, Andruszkowicach i Złotej na rzece Koprzywiance gm. Samborzec, w Linowie gm. Zawichost oraz na terenie gm. Dwikozy.

W dniu 19 maja rozpoczął loty wojskowy śmigłowiec, który ewakuował osoby wcześniej nie wyrażające zgody na ewakuację. 20 maja dotarły kolejne śmigłowce przeznaczone do działań ratowniczych (w sumie 4 śmigłowce).

W dniu 20 maja po południu wystąpiono do Wojewody z wnioskiem o wyrażenie zgody na przekopanie prawego wału rzeki Wisły w okolicy mostu kolejowego celem umożliwienia spływu wody z zalanego terenu (różnica poziomów wynosiła 1,7 metra) – po otrzymaniu zgody od Dyrektora Krajowego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych 23 maja rozkopano wał. Po przejściu pierwszej fali powodziowej aż do nadejścia drugiej fali jednostki PSP, OSP oraz zagraniczne służby ratownicze (Niemcy, Ukraina, Francja) wypompowywały wodę z zalanych i podtopionych terenów w powiecie sandomierskim.

W związku z systematycznym spadkiem poziomu wody na rzece Wiśle, a tym samym poprawą sytuacji powodziowej w dniu 27 maja odwołano alarm powodziowy na terenie powiatu sandomierskiego. Jednak w dalszym ciągu obowiązywał stan pogotowia przeciwpowodziowego. Dnia 31 maja rozpoczęto budowę wału opaskowego o długości około 700 metrów celem zabezpieczenia zalanej prawobrzeżnej części miasta przed nadejściem drugiej fali kulminacyjnej na Wiśle, która spodziewana była na 6 czerwca.

W dniu 3 czerwca od godziny 12⁰⁰ ponownie wprowadzono stan alarmu powodziowego na terenie powiatu sandomierskiego, a 5 czerwca wysłano do Urzędów Gmin ostrzeżenie z prośbą o powiadomienie mieszkańców z terenów zalewowych o nadchodzącej drugiej fali kulminacyjnej na rzece Wiśle oraz rozważenie możliwości ewakuacji ludności z terenów zagrożonych.

Duży przybór wody na Wiśle oraz niekorzystna prognoza stanu wód spowodowały, że w dniu 5 czerwca około godz. 19⁴⁰ została zarządzona ewakuacja służb ratowniczych pracujących przy wzmocnianiu i podwyższaniu wału opaskowego, który o godz. 21⁰⁰ został przez wodę przerwany. Woda ponownie weszła na teren już wcześniej zalany.

Druga fala powodziowa osiągnęła najwyższy poziom w dniu 6 czerwca: Sandomierz godz. 23⁰⁰ 815 cm, a w Zawichoście uzyskała poziom 884 cm, który utrzymywał się od godz. 21⁰⁰ dnia 6 czerwca do godz. 0³⁰ dnia 7 czerwca.

W dniu 6 czerwca o godz. 23⁴⁵ woda przerwała prawy wał na rzece Opatówce w miejscowości Szczytniki. W wyniku przerwania wału woda zaczęła podtapiać miejscowości Szczytniki, Bożydar i Mściów na terenie gminy Dwikozy.

W dniu 7 czerwca o godz. 1⁰⁰ w nocy woda przerwała lewy wał rzeki Wisły w miejscowości Winiary zalewając miejscowości Winiary, Winiarki, Słupcza, Kępa Chwałowska oraz częściowo Dwikozy.

Na posiedzeniu PZZK, które odbyło się o godz. 9⁰⁰ w Urzędzie Gminy Dwikozy, w którym uczestniczyli m.in. Wojewoda Świętokrzyski, i po uprzedniej wizytacji wyrwy na prawym wale rzeki Opatówki, podjęto decyzję o natychmiastowym rozpoczęciu prac celem jej zasypania. Do prac zostały zadysponowane 2 wojskowe śmigłowce, które od godz. 13⁰⁰ zrzucały pakiety worków z piaskiem po ok. 900 kg, celem ustabilizowania gruntu pod wyrwanym wałem, a następnie doszczelniano je workami z piaskiem. Akcja trwała 2 dni i zakończyła się sukcesem.

Po przejściu drugiej fali powodziowej służby ratownicze zostały przegrupowane i ponownie rozpoczęły pompowanie wody z terenów zalanych. Aby przyspieszyć odpływ wody z zalanego Sandomierza podjęto decyzję o wykopaniu kanału odpływowego z za osiedla Vitrum aż do wyrwy w wale wiślanym o długości około 1 km. Podjęto także działania, aby w jak najkrótszym czasie uruchomić zalaną przepompownię w Nadbrzeziu, która po uruchomieniu wspierała w sposób znaczący odwadnianie zalanych terenów.

W dniu 10 czerwca w związku ze spadkiem poziomu wód poniżej stanów alarmowych od godz. 14⁰⁰ odwołano stan alarmu powodziowego na terenie powiatu sandomierskiego, a od godz. 15⁰⁰ dnia 15 czerwca odwołano stan pogotowia przeciwpowodziowego.

Przez cały czas powodzi codziennie odbywały się posiedzenia Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego z udziałem Komendanta Wojewódzkiego PSP lub jego zastępców, Kierownika ŚZMiUW⁴ RO Sandomierz, Burmistrzów i Wójtów, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, Powiatowego Lekarza Weterynarii, Dyrektora SPZZOZ⁵, Dyrektorów zakładów na Hucie, przedstawicieli wojska, policji. Na posiedzeniach codziennie omawiano organizację i funkcjonowanie służb ratowniczych, na bieżąco rozwiązywano pojawiające się problemy wynikłe w czasie akcji.

W czasie akcji powodziowej w posiedzeniach PZZK gościnnie uczestniczyli: Premier Donald Tusk, Minister MSWiA Jerzy Miller, Podsekretarz Stanu MSWiA Zbigniew Sosnowski, Minister Rolnictwa Marek Sawicki, Komendant Główny PSP nadbrygadier Wiesław Leśniakiewicz, Wojewoda Świętokrzyski, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, posłowie na Sejm Ziemi Świętokrzyskiej.

W trakcie trwania akcji powodziowej Starosta Sandomierski wielokrotnie składał wnioski do Wojewody Świętokrzyskiego o przydział sił i środków wojska niezbędnego do wsparcia prowadzonej akcji powodziowej.

4 Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

5 Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej

Starostwo Powiatowe czyniło starania o przydział środków pieniężnych na wsparcie prowadzonej akcji ratunkowej – otrzymano 357 850 zł, jak również na działania związane z odkomarzaniem zalanych terenów – otrzymano 740 tys. zł.

Ponadto Starostwo z własnych środków sfinansowało koszty transportu wyjazdu dzieci z zalanych terenów na imprezę z okazji Dnia Dziecka zorganizowaną przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w Tokarni, transport dzieci na obóz harcerski w Przebrnie i na dwa turnusy ufundowane przez Starostę Tatrzańskiego do Zakopanego, a także dofinansowało dowóz młodzieży szkół średnich na wypoczynek ufundowany przez Ministerstwo Edukacji w Jabłonkach Wielkich koło Ostródy. Wspólnie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Miasta „Kocham Sandomierz” w dniu 9 lipca 2010 r. na dziedzińcu Zamku Kazimierzowskiego w Sandomierzu zorganizowany został koncert charytatywny na rzecz powodzian, grupy znanego śpiewaka operowego Kazimierza Kowalskiego.

Podpisano porozumienia na przekazanie środków pomocowych dla powodzian ze Starostwami w Stargardzie Gdańskim, w Chojnicach i w Koszalinie.

W dniu 21 czerwca 2010 r. w Kielcach, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Jerzy Miller wręczył Staroście Sandomierskiemu promesę na dofinansowanie w ramach podziału środków na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Dofinansowane zostały zadania polegające na remoncie lub odbudowie obiektów komunalnej infrastruktury technicznej zniszczone w wyniku powodzi mającej miejsce w maju i czerwcu 2010 roku. Dzięki tym środkom możliwa była odbudowa m.in. zniszczonych dróg, mostów i budynków użyteczności publicznej.

W dniu 4 czerwca Starosta Sandomierski podjął rozmowy z wicepremierem Waldemarem Pawlakiem dotyczące przekazania na teren powiatu sandomierskiego z Agencji Rezerw Materiałowych 300 łóżek wraz z kocami, ręcznikami, poszewkami i prześcieradłami oraz 6666 sztuk konserw mięsnych i dwa TIRy wody mineralnej niegazowanej, co zostało zrealizowane już w dniu 5 czerwca:

- 100 łóżek wraz z wyposażeniem trafiło do Bursy Szkolnej,
- 200 łóżek trafiło do UM Sandomierz,
- 1000 sztuk konserw trafiło do UG Dwikozy,
- 5566 sztuk konserw trafiło do UM Sandomierz,
- 100 sztuk konserw trafiło do Bursy Szkolnej,
- 2 TIRy wody trafiły do UM Sandomierz.

Ponadto Marszałek Województwa Świętokrzyskiego przekazał 10 tys. litrów wody mineralnej niegazowanej, która w całości trafiła do UG Dwikozy, a Polska Akcja Humanitarna przekazała 1000 kocy, które w chwili obecnej są złożone w Bursie Szkolnej.

Ze względu na brak możliwości przyjmowania i rozdysponowywania darów wszystkie zgłaszane transporty z darami bezpośrednio kierowane były do dyspozycji UM Sandomierz i UG Dwikozy.

Powódź w maju i czerwcu poczyniła ogromne straty w infrastrukturze oraz w rolnictwie.

Na terenie miasta Sandomierza zostały zalane 2 szkoły, 42 zakłady pracy, 1 hotel, 1 ośrodek pomocy „Caritas” oraz 1439 budynków, w tym 682 budynki mieszkalne, 10 budynków mieszkalno-usługowych, 593 budynki gospodarcze, 154 budynki handlowo-usługowe oraz 226 gospodarstw rolnych o ogólnej powierzchni zalania ok. 230 ha.

Na terenie gminy Dwikozy zalaniu lub podtopieniu uległo 816 gospodarstw rolnych o ogólnej powierzchni zalania ok. 859 ha oraz 1244 budynki, w tym 525 budynków mieszkalnych, 712 budynków gospodarczych, 7 budynków handlowo-usługowych, z czego 21 przeznaczonych jest do rozbiórki.

Na terenie gminy Zawichost podtopieniu uległo 111 gospodarstw rolnych o ogólnej powierzchni zalania ok. 242 ha.

Na terenie gminy Samborzec podtopieniu uległo 759 gospodarstw rolnych o ogólnej powierzchni zalania ok. 2460 ha oraz 9 budynków mieszkalnych, 5 budynków gospodarczych.

Na terenie gminy Koprzywnica podtopieniu uległo 412 gospodarstw rolnych o ogólnej powierzchni zalania ok. 495 ha.

Na terenie gminy Łonów podtopieniu uległo 411 gospodarstw rolnych o ogólnej powierzchni zalania ok. 823 ha.

Na terenie gminy Klimontów podtopieniu uległo 319 gospodarstw rolnych o ogólnej powierzchni zalania ok. 1106 ha.

Na terenie gminy Wilczyce podtopieniu uległo 76 gospodarstw rolnych o ogólnej powierzchni zalania ok. 394 ha.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wydał 221 decyzji na rozbiórkę obiektów oraz wydano 74 postanowień dotyczących nałożenia obowiązku wykonania ekspertyzy technicznej obiektu.

Od ostatniej powodzi w 2001 r. do końca 2009 r. zostały odbudowane bądź wyremontowane wały na długości 35,2 km na ogólną długość 97 km, co stanowi 36,3%. Na ten cel wydatkowano kwotę w wys. 56 mln zł.

* Sandomierz, lipiec 2010 rok

Starosta Sandomierski, Stanisław Masternak wyraził zgodę na publikację tego materiału.